

แหล่งแร่ทองคำในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งแร่ทองคำภูเก้าพระ จังหวัดเลย

ตามรายงานของนรินทร์ พลพันธ์ (๒๕๑๑) แร่ทองคำในบริเวณภูเก้าพระเป็นที่รู้จักกันมานานพร้อม ๆ กับการรู้จักแร่ทองแดงที่ภูทองแดง การขุดค้นหาทองในอดีตกระทำกันตามลำห้วย โดยเฉพาะตามแนวลำห้วยโตก ซึ่งได้ปริมาณทองพอที่นำไปทำเครื่องประดับได้

ในปี ๒๕๑๑ โครงการสำรวจเบสเมตต์ล กองเศรษฐธรณีวิทยา กรมทรัพยากรธรณี ได้ทำการสำรวจธรณีวิทยาแหล่งแร่ทองคำภูเก้าพระ ด้วยวิธีธรณีเคมี โดยทำการวิเคราะห์หาค่าทองและเงิน จากตัวอย่างดินในบริเวณดังกล่าว

ที่ตั้ง

ภูเก้าพระอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจังหวัดเลยประมาณ ๑๐ กิโลเมตร หรือทางด้านตะวันออกเฉียงของภูบ่อเหล็กและภูห้วยโตก โดยเดินทางเริ่มจากอำเภอมือง จังหวัดเลย ไปตามเส้นทางเลย-วังสะพุง เป็นระยะทางประมาณ ๗ กิโลเมตร ถึงบ้านขอนแก่น เลี้ยวซ้ายไปเป็นระยะทาง ๓ กิโลเมตร ถึงบ้านห้วยโตก ข้ามแม่น้ำเลยไปภูทองแดง แล้วต่อไปถึงภูเก้าพระ

ธรณีวิทยาแหล่งแร่

ภูเก้าพระ มีสันเขาวางตัวในแนวเหนือ-ใต้ ยาวประมาณ ๒ กม. กว้างประมาณ ๐.๕-๑ กม. หินบริเวณประกอบด้วยหินดินดาน หินปูนมีเชิร์ตและหินทรายชุดกาญจนบุรี และหินไดออไรต์และหินเฟลไซต์ (?) ยุค Triassic (๑๔๔-๒๓๐ ล้านปีมาแล้ว)

บริเวณทางด้านใต้ประกอบด้วยหินดินดานสีน้ำตาลและคำ หินปูนมีเชิร์ต และหินทราย หินปูนมีแนวทาง N 14°W เอียงเท 77°W ด้านตะวันตกของภูเก้าพระ เป็นภูบ่อเหล็ก ซึ่งประกอบด้วยหินทรายสีขาวย่นน้ำตาลเนื้อละเอียดถึงหยาบปานกลาง มีแร่เหล็กฝังประทั่วไป หินบางตอน ถูกแปรสภาพไปเป็นหินควอร์ตไซต์

ด้านตะวันออกของสันเขาภูเก้าพระ เป็นหินไดออไรต์สีเทาแกมเขียว ซึ่งถูกแทรกคั่นด้วยหินเฟลไซต์ (?) สีเขียวอ่อน เนื้อละเอียด หินไดออไรต์ประกอบด้วยแร่พลจิวโอเคลส และฮอร์นเบลนด์ เป็นส่วนใหญ่ มีควอร์ตซ์และไบโอไทต์เล็กน้อย หินเฟลไซต์ประกอบด้วย เฟลด์สปาร์ และควอร์ตซ์ เป็นส่วนใหญ่ มีแร่ ferromagnesian บ้าง